

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de avocatul Emil Iorga în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Impex Businesscom”,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Impex Businesscom” împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii, terț Inga Ciobanu și Alexandru Creangă privind anularea în parte a procesului-verbal privind cercetarea accidentului de muncă mortal,

împotriva decizie din 4 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3ra-1037/23
NR. PIGD 2-19098743-01-3ra-24102023)*

Admisibilitatea recursului. Termenul de procedură. Neprezentarea motivării cererii de recurs. Depuse până la 1 septembrie 2023

Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani: V. Dodon,
Instanța de apel: V. Negru, E. Palanciuc, I. Dutca,

20 noiembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Emil Iorga în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Impex Businesscom”

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni,

Ion Malanciuc, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 27 mai 2019 Emil Iorga în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Impex Businesscom” a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii privind anularea parțială a procesului-verbal cu privire la cercetarea accidentului de muncă mortal, întocmit la data de 14 martie 2018 de către inspectorul de muncă Viorel Guja, în partea stabilirii vinovăției lui Alexandru Creangă, dirigintele de șantier, angajat la SRL „Impec Business”, care din punct de vedere al inspectorului muncii, insuficient a controlat respectarea cerințelor de securitate de către lucrători la lucrările de montare a cofrajului de la șantierul de construcție al SRL „Impex Businesscom”, mun. Chișinău, bd. XXXXXX.

2. În motivarea acțiunii a invocat că, la data 19.03.2019, a luat cunoștință cu materialele dosarului de cercetare a accidentului de muncă, petrecut la data de 18 mai 2018 cu participarea lui XXXX, dulgher, angajat al societății, dosarul respectiv fiind întocmit de către Inspectoratul de Stat al Muncii.

3. Menționează că, procesul-verbal cu privire la cercetarea accidentului de muncă a fost întocmit la data de 14 martie 2019 de către inspectorul de muncă, Viorel Guja, desemnat în temeiul dispoziției Inspectoratului de Stat al Muncii din data de 21 ianuarie 2019.

4. Susține că, potrivit cercetării efectuate, Inspectoratul de Stat al Muncii a stabilit că, accidentul a avut loc la dala de 18 mai 2018, ora 09.15, în mun. Chișinău, bd. XXXX, pe șantierul de construcție a unui bloc locativ cu multe etaje.

5. Indică că, XXXX, aflându-se la muncă în data de 18 mai 2018, la et. 1, ridică de jos un panou, pe care l-a scăpat peste picioare, fiind cuprins de durere și-a pierdut echilibrul și a căzut în gol în groapa de fundație.

6. Relatează că, văzând aceasta, dirigintele de șantier Alexandru Creangă, la ora 9:15 a solicitat prezența la locul accidentului a asistenței medicale de urgență, care la sosire a acordat muncitorului primul ajutor, apoi l-a transportat la Institutul de Medicină Urgentă, unde a fost internat primind tratamentul necesar.

7. Menționează că, la data de 01 iunie 2018, XXXX a decedat, decesul survenind, potrivit informației de la Centrul de medicină legală din 31 ianuarie 2019, în rezultatul unor hemoragii intra medulare ca urmare a traumei vertebromedulare.

8. Invocă reclamanta că, potrivit procesului-verbal de cercetare, cauza producerii accidentului este în legătură cu nerespectarea normelor de securitate și sănătate în muncă.

9. Consideră că, contrar art.31 Cod administrativ, Inspectoratul de Stat al Muncii, nu a motivat adoptarea deciziei din procesul-verbal contestat.

10. Remarcă că, potrivit procesului-verbal, persoanele care au încălcat prevederile actelor normative în domeniul muncii sunt pe de o parte, Alexandru Creangă, dirigintele de șantier, angajat al SRL "Impex Businesscom", care din punctul de vedere al inspectorului muncii, insuficient a controlat respectarea cerințelor de securitate de către lucrători la lucrările de montare a cofrajului și, pe de altă parte, XXXX, dulgher, angajat la SEL "Impex Businesscom", care a început lucrul fără a-și organiza locul de muncă, nu a dotat locul de muncă cu îngrădire de protecție și nu a folosit în timpul lucrului echipamentul de protecție individuală din dotare (centura de siguranță cu care era încins nu a fost cuplată) și fiind la marginea plăcii de beton, fără a constata riscurile sub a căror influență se află, a trecut pe partea de dinafară pe marginea plăcii și curățind panoul de beton l-a scăpat peste picioare, ca urmare el fiind în afara plăcii și pierzându-și echilibrul a căzut în gol, punându-și viața în pericol.

11. Specifică că, la 15 aprilie 2019 a depus cerere prealabilă, fiind în dezacord cu privire la concluzia și decizia Inspecției de Stat a Muncii în partea ce ține de stabilirea vinovăției dirigintelui de șantier, angajat al SRL „Impex Businesscom”, Alexandru Creangă care, din punctul de vedere al inspectorului muncii, insuficient a controlat respectarea cerințelor de securitate de către lucrători la lucrările de montare a cofrajului.

12. Susține că, prin cererea respectivă, a solicitat Inspectoratului de Stat al Muncii, inițierea procedurii administrative, suspendarea executării dispozițiilor din cadrul procesului-verbal cu privire la cercetarea accidentului de muncă și adoptarea deciziei în cadrul procedurii

administrative, cu anularea parțială a procesului-verbal cu privire la cercetarea accidentului de muncă, întocmit de inspectorul de muncă Viorel Guja în partea stabilirii vinovăției lui XXXX, diriginte de șantier, angajat al SRL "Impex Businesscom", care din punctul de vedere al inspectorului muncii, insuficient a controlat respectarea cerințelor de securitate de către lucrători la lucrările de montare a cofrajului la șantierul de construcții din mun. Chișinău, bd. XXXX.

13. Punctează că, până la momentul înaintării acțiunii, pârâtul nu a notificat cu privire la inițierea procedurii solicitate și nu a răspuns la pretențiile din cererea prealabilă, or, acesta era obligat în termen de 15 zile să soluționeze chestiunea abordată.

14. Opinează că, concluzia și decizia din procesul-verbal contestat, sunt contradictorii, or, Inspectoratul de Stat al Muncii nu a ținut cont și a analizat insuficient explicațiile persoanelor prezente la fața locului la momentul producerii accidentului de muncă, în special ale martorilor XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX.

15. Reiterează că, în rezultatul cercetării accidentului de muncă, contrar prevederilor legale, inspectorul de muncă nu a completat dosarul de cercetare la care nu au fost făcute și anexate fotografiile de la fața locului, nu a fost dispusă efectuarea unei expertize tehnice, care în mod normal ar fi indicat că, la caz nu a existat un risc real de accidentare, deoarece lucrările de construcție se efectuau la nivelul solului sau aproape de acesta, fiind efectuat instructajul uzual al muncitorului.

16. Indică reclamanta că, potrivit fișei de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă, împreună cu anexele la aceasta, XXXX a trecut instruirea introductiv-generală și instruirea de la locul de muncă încă la data de 08 februarie 2018 privind metodele și procedeele de securitate în muncă, iar în ziua accidentului din 18 mai 2018, XXXX, fiind asigurat și echipat corespunzător cu cască de protecție pentru constructor, centură de siguranță, primind la ora 07.40 sarcina de muncă și instruirea în domeniul securității muncii de la Alexandru Creangă, ultimul a trecut la executarea indicațiilor primite.

17. Învederează că, SRL "Impex Businesscom" în persoana dirigintelui de șantier, a îndeplinit obligațiile necesare în domeniul securității muncii și a dat dovadă de diligență necesară pentru cazurile uzuale legate de prevenirea accidentelor în muncă la șantierul de construcții.

18. Afirmă reclamanta că, potrivit explicațiilor martorilor oculari XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, vinovat în producerea accidentului de muncă a fost

XXXX, care nu a îndeplinit acțiunile necesare pentru securizarea muncii sale dictate de instructajul primit și de prevederile Instrucțiunii de securitate și sănătate în muncă pentru dulgher, pct. 16 alin. (5), pct. 19 și pct. 20, fiind la marginea podinei nu a folosit echipamentul de protecție individuală, nu a folosit cuplarea centurii de siguranță cu care era încins.

19. Invocă că, XXXX nu a respectat obligațiile impuse de art. 19 al Legii privind securitatea și sănătatea în muncă nr. 186 din 10.07.2008.

20. În justificarea poziției sale, reclamanta își întemeiază pretențiile potrivit probelor cu înscrisuri și pe declarațiile martorilor după cum urmează: fișei de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă împreună cu anexele la aceasta cu privire la victimă, schema locului producerii accidentului și declarațiile martorilor XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX.

21. Precizează că, prin procesul-verbal contestat și decizia Inspectoratului de stat al Muncii, reclamanta este vătămată în drepturile sale legitime, deoarece s-au creat premise reale de atragere a acesteia la răspundere delictuală, or, ultima a acționat cu diligența necesară și în lipsă de vinovăție.

22. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 24 februarie 2020, au fost atrași în proces, în calitate de terți, Inga Ciobanu și Alexandru Creangă.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

23. Prin hotărârea din 16 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea depusă de SRL „Impex Businesscom” împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii privind anularea procesului-verbal nr. ISM-2019-PVA-09 privind cercetarea accidentului de muncă mortal întocmit la data de 14 martie 2018 de către inspectorul de muncă Guja Viorel în partea stabilirii vinovăției lui Alexandru Creangă, dirigintele de șantier, angajat al SRL „Impex Businesscom”, care din punctul de vedere al inspectorului muncii insuficient a controlat respectarea cerințelor de securitate de către lucrători la lucrările de montare a cofrajului pe șantierul de construcții al SRL „Impex Businesscom” în municipiul Chișinău, bulevardul XXXX.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

24. La 27 mai 2022, Emil Iorga în interesele SRL „Impex Businesscom” și Alexandru Creangă au depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 16 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani, prin care a solicitat casarea hotărârii, admiterea apelului și emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea să fie admisă.

25. La 11 august 2022, avocatul Emil Iorga în interesele SRL „Impex Businesscom” și Alexandru Creangă a depus cerere e apel motivată, prin care au solicitat admitere apelului, casa hotărârii și admiterea integrală a pretențiilor din cererea de chemare în judecată.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

26. Prin decizia din 04 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de SRL ”Impex Businesscom” și de Alexandru Creangă împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani din 16 mai 2022.

27. În motivarea soluției, instanța de apel a constatat că, analizând legalitatea hotărârii pronunțate în raport cu prevederile art. 225 Cod administrativ, constată că aceasta urmează a fi menținută, or, instanța de fond a elucidat și constatat pe deplin circumstanțele cauzei, a verificat și apreciat obiectiv, probele prezente la materialele cauzei, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios

28. Colegiul apreciază ca fiind justă și întemeiată concluzia primei instanțe, potrivit căreia, argumentele reclamantei SRL ”Impex Businesscom”, invocate în vederea susținerii poziției sale, și anume că, inspectorul muncii incorect a stabilit și a constatat că, vinovat de comiterea accidentului de muncă, soldat ulterior cu decesul angajatului Ciobanu Nicolae, a avut loc din vina dirigintelui de șantier, Alexandru Creangă, reieșind din faptul că, ultimul nu ar fi controlat suficient respectarea cerințelor de securitate de către lucrători la lucrările de montare a cofrajului la șantierul de construcții SRL ”Impex Businesscom”, situat în mun. Chișinău, bd. XXXX, or, în cadrul cercetării circumstanțelor de fapt și de drept în care a avut loc accidentul de muncă, s-a stabilit cu certitudine că, XXXX, în calitate de diriginte de șantier, era obligat să urmărească permanent respectarea creștelor de protecție a muncii de către personalul din subordine și să ia măsuri conform actelor normative în vigoare la caz de abateri, astfel fiind încălcate prevederile pct.11 din Instrucțiunea de îndatoriri funcționale în domeniul securității și sănătății în muncă a dirigintelui de șantier.

29. Instanța de apel a reținut că, angajatorului îi revine sarcina de a urmări permanent respectarea creștelor de protecție a muncii de către personalul din subordine și să ia măsurile corespunzătoare în acest sens în cazul depistării abaterilor, dirigintele de șantier urmând să dea dovadă de diligență corespunzătoare, iar dacă unul dintre salariați, suferă un accident de muncă, se concluzionează că, măsurile luate pentru protejarea securității și sănătății salariaților, nu au fost corespunzătoare și suficiente.

30. A menționat că, obligația angajatorului de a evalua riscurile în timpul muncii, este una continuă, care nu se stinge în momentul în care a avut loc o primă evaluare, riscurile urmând a fi evaluate în funcție de dezvoltarea progresivă a condițiilor de muncă, prin dotarea locului de muncă cu îngrădiri de protecție, a echipamentului de protecție individual, sau a altor elemente ce puteau împiedica evitarea accidentelor de muncă.

31. Instanța de apel a apreciat ca fiind justă și întemeiată concluzia primei instanțe potrivit căreia, la emiterea actului administrativ contestat, pârâțul a respectat întocmai și cu strictețe prevederile Legii securității și sănătății în muncă nr.186 din 10.07.2008 și ale Regulamentului privind modul de cercetare a accidentului mortal, aprobat prin HG nr. 1361 din 22.12.2005, procesul-verbal nr. ISM-2019-PVA-09 din 14.03.2019 fiind motivat, argumentat și examinat în interiorul termenului legal, iar simplul dezacord cu concluziile inspectorului muncii, înserate în conținutul acestuia, nu pot servi drept temei pentru anularea acestuia, careva motive rezonabile sau temeiuri legale în acest sens ne fiind constatate.

32. Colegiul a învederat că, procesul-verbal nr.ISM-2019-PVA-09 din 19.03.2019, a fost emis în corespundere cu prevederile legale, conform procedurii stabilite, ne fiind identificate careva temeiuri legale de anularea a acestuia, precum și ne fiind prezentate careva probe concludente și pertinente, pe care instanța de judecată ar putea să le rețină în vederea anulării acestuia în partea contestată, apelanta eșuând probarea alegațiilor sale în acest sens.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

33. La 06 iulie 2023, avocatul Emil Iorga în interesele SRL „Impex Businesscom” a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 04 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului casarea hotărârii din 16 mai 2022 a Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani și a deciziei Curții de apel Chișinău din 04 iulie 2023 și admiterea integrală a pretențiilor din cererea de chemare în judecată.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

34. Art. Art. XI. alin. (1) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative, prevede următoarele:

„Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 1 septembrie 2023.”

35. Art. Art. XI. alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative:

„Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.”

36. Art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului):

„Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2).”

37. Art. 245 din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului):

„Recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.”

38. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023) prevede următoarele:

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs. Pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.”

39. Art. 195 din Codul administrativ:

„Procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171.”

40. Art. 110 din Codul de procedură civilă prevede:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

41. Art. 111 alin. (1)-(4) din Codul de procedură civilă prevede:

„Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.”

42. Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

43. Art. 223 din Codul administrativ:

„Hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art.96-114”

44. Art. 96 alin. (1) din Codul administrativ:

„Notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.”

45. Art. 97 alin. (3) din Codul administrativ:

„Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată; d) notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.”

46. Art. 110¹ alin. (1) din Codul administrativ:

„Notificarea prin poșta electronică la adresa electronică a persoanei care urmează a fi notificată se efectuează prin transmiterea înscrisului de notificat în formă de document electronic, cu aplicarea semnăturii electronice de persoana responsabilă din cadrul autorității publice. Notificarea prin poșta electronică se efectuează dacă adresa poștală a fost indicată prealabil de persoana notificată. Notificarea prin poștă electronică este echivalentă cu notificarea de substituie prin introducerea în cutia poștală.”

47. Art. 47 alin. (3) din Codul administrativ:

„Culpa reprezentantului împuternicit se atribuie participantului reprezentat.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

48. După cum rezultă din documentele cauzei la 27 mai 2019 Emil Iorga în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Impex Businesscom” a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii privind anularea parțială a procesului-verbal cu privire la cercetarea accidentului de muncă mortal, întocmit la data de 14 martie 2018 de către inspectorul de muncă Viorel Guja, în partea stabilirii vinovăției lui Alexandru Creangă, dirigintele de șantier, angajat la SRL „Impec Business”, care din punct de vedere al inspectorului muncii, insuficient a controlat respectarea cerințelor de securitate de către lucrători la lucrările de montare a cofrajului de la șantierul de construcție al SRL „Impex Businesscom”, mun. Chișinău, bd. Decebal 99.

49. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 24 februarie 2020, au fost atrași în proces, în calitate de terți, Inga Ciobanu și Alexandru Creangă.

50. Prin hotărârea din 16 mai 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea depusă de SRL „Impex Businesscom” împotriva Inspectoratului de Stat al Muncii privind anularea procesului-verbal nr. ISM-2019-PVA-09 privind cercetarea accidentului de muncă mortal întocmit la data de 14 martie 2018 de către inspectorul de muncă Guja Viorel în partea stabilirii vinovăției lui XXXX, dirigintele de șantier, angajat al SRL „Impex Businesscom”, care din punctul de vedere al inspectorului muncii insuficient a controlat respectarea cerințelor de securitate de către lucrători la lucrările de montare a cofrajului pe șantierul de construcții al SRL „Impex Businesscom” în municipiul Chișinău, bulevardul XXXX.

51. La 11 august 2022, avocatul Emil Iorga în interesele SRL „Impex Businesscom” și Alexandru Creangă a depus cerere e apel motivată, prin care au solicitat admitere apelului, casa hotărârii și admiterea integrală a pretențiilor din cererea de chemare în judecată.

52. Prin decizia din 04 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de SRL ”Impex Businesscom” și de Alexandru Creangă împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani din 16 mai 2022.

53. La 06 iulie 2023, avocatul Emil Iorga în interesele SRL „Impex Businesscom” a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 04 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

54. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură să facă vizibile ilegalitatea hotărârii contestate.

55. În speță însă, recurentul nu s-a conformat prevederilor legale citate și a formulat cererea de recurs, fără a evidenția memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurât, limitându-se la manifestarea dezacordului față de soluția pronunțată de instanța ierarhic inferioară.

56. Totodată, din actele cauzei rezultă că, copia dispozitivului decizie din 4 iulie 2023 a fost expediat părților prin intermediul poștei electronice la 5 iulie 2023, ora 13:30 (vol. II, f.d.128).

57. La de 6 iulie 2023, avocatul Emil Iorga în interesele SRL „Impex Businesscom” a depus cerere de recurs nemotivată împotriva deciziei din 4 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii din 16 mai 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani și a deciziei

Curții de apel Chișinău din 4 iulie 2023 și admiterea integrală a pretențiilor din cererea de chemare în judecată.

58. Potrivit extrasului din posta electronică, Curtea de Apel Chișinău a notificat avocatul Emil Iorga decizia motivată, prin intermediul poștei electronice la 12 octombrie 2023, ora 14:44. (vol. II, f.d.132).

59. Completul de judecată constată că la caz, deși recurentul a depus în termen recursul nemotivat împotriva deciziei din 4 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, însă, a omis termenul de depunere a recursului motivat, care urma a fi prezentat Curții Supreme de Justiție, nefiind depus nici până în prezent.

60. Astfel, este în afara oricărui dubiu că, de la momentul notificării deciziei motivate din 4 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, recurentul a dispus de timp suficient și rezonabil pentru a face uz de dreptul său procedural și a depune motivarea recursului în interiorul termenului instituit la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

61. Conform art.24 alin.(1) din Codul administrativ, participanții la Procedura administrativă și Procesul de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de recurs prevăzut la art.245 din Codul administrativ, este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestuia atrage ca și consecință după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

62. Având în vedere cele expuse mai sus, Completul de judecată, ajunge la concluzia că recursul declarat de către avocatul Emil Iorga în interesele SRL „Impex Businesscom” împotriva deciziei din 4 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, urmează a fi declarat inadmisibil.

63. Completul de judecată consideră că recurentul, fiind interesat de soarta soluționării prezentului litigiu, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja dreptul său de acces la instanță prin depunerea în termen a motivării recursului, care să corespundă exigențelor impuse de legiuitor, în caz contrar intervenind *uno ictu* aplicarea, cu titlu de sancțiune procedurală, declararea recursului inadmisibil în temeiul articolului 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

64. Aplicând principiul *nemo censetur ignorare legem*, conform căruia necunoașterea sau cunoașterea greșită a legii nu exonerează persoanele de obligația de a se conforma legii, completul consideră că nerespectarea

termenului de depunere a motivării recursului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv și indiferent al recurenteii. Or, aceasta trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale.

65. Imperioase speței sunt și dezideratele statuate de CtEDO în cauza Ponomaryov vs Ucraina, conform căroră, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

66. În acest caz Înalta Curte a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (cauza Ponomaryov v. Ucraina, 3236, hotărârea din 03 aprilie 2008).

67. În atare circumstanțe, declararea recursului depus de avocatul Emil Iorga în interesele SRL „Impex Businesscom” ca fiind inadmisibil este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice.

68. Or, certitudinea legală impusă regulilor de procedură civilă, în calitate de condiție *sine qua non* a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurenților, cât și ale intimaților, astfel încât instanța de judecată nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură civilă în vederea exonerării recurentului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

69. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230, art. 245 alin.(2) și art. 246 alin.(1) și (2) lit. e) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului),

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de avocatul Emil Iorga în interesele SRL „Impex Businesscom”.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc